

OUDE AZIË

VROEGE CONTINENTEN

KLASSIEKE OUDHEID

MIDDELEEUWEN

RENAISSANCE

VROEGMODERN

MODERN

LAATMODERN

ZHUANG ZI

MEEBEWEGEN ALS NATUUR

FILOSOOF

ZHUANG ZI

LAND
CHINA

VLAG
TEKEN DE VLAG

BOEKTEKST

DEZE TEKST KOMT UIT EEN BOEK WAARIN VAN DE GESCHRIFTEN VAN ZHUANG ZI STAAN.

“WANNEER KOK DING VOOR VORST WENHUI EEN RUND IN STUKKEN SNEED, DAN SLOEG HIJ MET ZIJN HANDEN, BEUKTE MET ZIJN SCHOULDERS, STAMPTE MET ZIJN VOETEN, STOOTTE MET ZIJN KNEIËN, EN DAN KLONK HET ‘KRAK!’, EN ZIJN MES GING VAN ‘ZIP!’, ALLES OP DE MAAT VAN DE MUZIEK. ... VORST WENHUI ZEI DAN OOK: ‘WAREMPEL! WAT IS HET MOOI OM OVER EEN DERGELIJKE TECHNIEK TE BESCHIKKEN!’ KOK DING BORG ZIJN MES OP EN ANTWOORDEDE: ‘UW DIENAAR HOUDT VAN DE TAO, EN DAT GAAT VERDER DAN ALLEEN MAAR TECHNIEK. TOEN IK BEGON MET HET ONTLEDEN VAN RUNDEREN, ZAG IK ALLEEN MAAR HELE RUNDEREN VOOR ME. NA DRIE JAAR ZAG IK GEEN ENKEL HEEL RUND MEER. VANDAAG DE DAG BENADER IK ZE MET MIJN GEEST EN NIET MEER MET MIJN OGEN. MIJN ZINTUIGEN HOUDEN OP TE FUNCTIONEREN, TERWIJL MIJN GEEST IN ACTIE KOMT. DE NATUURLIJKE STRUCTUUR VOLGEND, GEEF IK DAN EEN KLAP OP DE GROTE GEWRICHTEN, SNIJD IK IN DE GROTE OPENINGEN, NAAR DE MANIER WAAROP HET BEEST IN ELKAAR ZIT. ZENUWEN EN SPIEREN, BEENDEREN EN GEWRICHTEN, BIEDEN NOOIT DE MINSTE WEERSTAND, LAAT STAAN GROTE KNOKEN!’

A. WAT ZIJN DE BEROEPEN VAN MENEER DING EN MENEER WENUI?

B. WAT VINDT VORST WENHUI MOOI AAN DE TECHNIEK VAN KOK DING?

C. KOK DING ZEGT DAT HIJ NA DRIE JAAR GEEN "HEEL RUND" MEER ZAG. WAT DENK JIJ DAT HET BETEKENT OM IETS NIET MEER TE ZIEN MET JE OGEN, MAAR MET JE GEEST?

D. HET SLACHTEN VAN EEN KOE KLINT NOGAL BLOEDERIG. DE KONING VINDT HET PRACHTIG ALS EEN DANS. KAN IETS WAT NAAR IS, MOOI WORDEN? LEG UIT HOE.

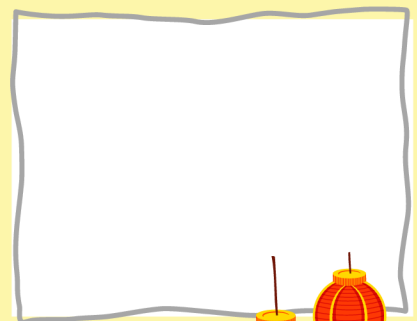
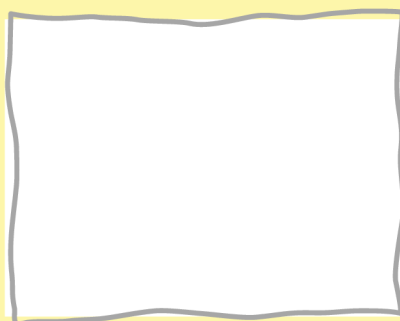
LEVENSLLOOP

DE DENKER ZHUANG ZI LEEFDE LANG GELEDEN IN DE CHINESE PROVINCIE SONG. MENSEN ZEIDEN OVER SONG DAT HET EEN LAND VAN DOMOREN WAS. GRAPPIG GENOEG WAS ZHUANG ZI JUIST HEEL ERG SLIM! EERST WERKTE HIJ ALS SECRETARIS IN EEN LAKTUIN, WAAR HOUTSNIJWERK WERD GELAKT. NA ENIGE TIJD KOOS HIJ LIEVER VOOR EEN LEVEN IN DE VRIJE NATUUR, ZODAT HIJ ALLE TIJD HAD OM TE VISSSEN, TE WANDELEN EN NA TE DENKEN. OP EEN DAG STUURDE DE KONING VAN HET MACHTIGE RIJK CHU TWEE EDELEN NAAR HEM TOE. ZE BODEN HEM EEN HOGE BAAN AAN ALS MINISTER. ZHUANG ZI ZAT RUSTIG TE VISSSEN EN KEEK NIET EENS OP. HIJ VROEG DE EDELEN: "IK HEB GEHOORD DAT ER IN HET PALEIS EEN HEILIGE SCHILDPAD LIGT, DOOD EN VERPAKT IN ZIJDE. DENKT U DAT DIE SCHILDPAD LIEVER DOOD EN VEREERD WIL ZIJN, OF LIEVER LEVEND MET ZIJN STAART DOOR DE MODDER SLEEPT?" TOEN DE EDELEN ZEIDEN: "LEVEND IN DE MODDER," ANTWOORDDE ZHUANG ZI: "GA DAN WEG. IK SLEEP OOK LIEVER MIJN STAART DOOR DE MODDER." ZHUANG ZI HIELD VAN VERHALEN EN SCHREEF OVER PRATENDE BOMEN, ENORME VOGELS EN HANDIGE KOKS. MET ZIJN VERHALEN LEERDE HIJ MENSEN OM ANDERS NAAR DE WERELD TE KIJKEN: NIET VANUIT MACHT OF GELD, MAAR VANUIT DE NATUUR. TOEN ZIJN VROUW OVERLEED, VONDEN VRIENDEN HEM ZINGEND EN TROMMELEND OP EEN PAN. ZE VONDEN DAT RESPECTLOOS. ZHUANG ZI LEGDE UIT DAT HIJ EERST OOK VERDRIETIG WAS, MAAR TOEN BESEFTE DAT DE DOOD NET ZO NATUURLIJK IS ALS DE WISSELING VAN DE SEIZOENEN. ALLES KOMT VOORT UIT DE OERCHAOS EN KEERT DAAR WEER NAAR TERUG. DIT VERMOGEN OM ZELFS BIJ VERLIES MEE TE BEWEGEN MET DE NATUUR, WAS VOOR HEM EEN TEKEN VAN ULTIEME WIJSHEID.

STRIP

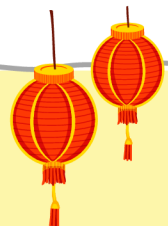
TEKEN DRIE BELANGRIJKE DINGEN UIT HET LEVEN VAN ZHUANG ZI IN ONDERSTAANDE VAKKEN.

DOEN

DRAW SOMETHING (WIT A4-PAPIER, GROEPJE 3-4)

KNIP EEN A4-PAPIER IN 12 DELEN. TEKEN ALLEMAAL ÉÉN DING UIT DE NATUUR OP ÉÉN BRIEFJE (ZOALS BERGEN, BOMEN, DIEREN, VRUCHTEN), TOTDAT ALLE BRIEFJES EEN PLAATJE HEBBEN. BEKIJK DAARNA ALLE PLAATJES. DRAAI DAN DE BRIEFJES OM. DE EERSTE SPELER PAKT EEN BRIEFJE EN TEKENT EEN DEEL VAN HET PLAATJE NA. DE ANDERE SPELERS RADEN WELK DEEL VAN HET GEHEEL DE SPELER TEKENT. SPELERS MOGEN PER BEURT 1X RADEN. WIE DIT HET EERSTE GOED RAAD, MAG HET BRIEFJE HOUDEN. WIE DE MEESTE BRIEFJES HEEFT, WINT HET SPEL.

VERDIEPING

GELOOF NIETS. ONDERZOEK ALLES

“DAT LEGGEN WE VANDAAG EENS ONDER DE MICROSCOOP!” ZO BEGON HET COLLEGE VANDAAG. OP DE MUUR VAN DE COLLEGEZAAL STOND HEEL GROOT GESCHREVEN “GELOOF NIETS. ONDERZOEK ALLES”. VANDAAG GAAN ZE SUPERDUNNE PLAKJES MAKEN VAN HET BREIN VAN EEN RAT. XIN RILT BIJ DE GEDACHTTE OM MET DIE BLOEDERIG KLEINE MASSA AAN DE SLAG TE GAAN. ER ZIJN AFGELOPEN JAAR VELE EXPERIMENTEN GEDAAN MET LABORATORIUMRATTEN. HELE KUDDES SNEEUWWITTE DIEREN MET ROZE SNUITJES HEEFT XIN ZIEN LANGSKOMEN. NIET VAN ELKAAR TE ONDERSCHIEDEN. ERGENS IS DAT VOOR XIN EEN KLEINE TROOST, ZO GAAT ZE ZICH NIET HECHTEN AAN DE DIEREN. TEGELIJKERTIJD IS ZIJ STERK GEFASCINEERD DOOR DE RATTEN ALS DIEREN IN ÉÉN GROEP: HOE DEZE ZICH GEDRAGEN MET ELKAAR EN HOE ZIJ REAGEREN OP DE EXPERIMENTEN DIE ER MET HEN GEDAAN WORDEN. ER IS BIJ DE RATTEN ONDERZOEK GEDAAN NAAR EVENWICHTSSTOORNISSEN DIE ONTSTAAN BIJ EEN BEWEGENDE ONDERGROND. ER IS VEEL GEKNUTSELD AAN DE ONDERGROND VAN DE GROTE HOKKEN EN KOOIEN VAN DE DIEREN. DE ONDERGROND IS BEWEGEND GEMAAKT OP ALLERLEI MANIEREN. HIERDOOR RAKEN DE DIEREN GEDESORIENTEERD EN LOPEN ZE ALLERLEI KANTEN OP.

HET VALT XIN OP DAT DE RATTEN DAT ALTIJD ALS GROEP DOEN EN NIET AFZONDERLIJK. XIN ZIET DAARIN VOORAL HET GEVOLG VAN DE BEWEGENDE ONDERGROND OP HET GEDRAG VAN DE GROEP RATTEN. ZE HEBBEN IN HUN GEZAMENLIJKE BEWEGING INVLOED OP ELKAAR. OOK ALS ER EEN GEHEEL NIEUWE RAT BIJ DE GROEP RATTEN AANSLUIT. DIE NIEUWE RAT BEWEEGT DAN VRIJWEL METEEN MEE IN DIE GEZAMENLIJKE GROEPSBEWEGING. XIN ZIET DAT ZELF VOORAL ALS EEN LEERPROCES IN EN VAN DE RATTENGROEP.

HET IS NET ZOALS EEN RAT ZICH IN DE VRIJE NATUUR ZOU BEWEGEN IN EEN GROEP. DIE ENE RAT ZIET WAT DE ANDEREN DOEN EN VOLGT DAN DE GROEPSBEWEGING. NU GAAN ZE DUS DAT BLOEDERIGE KWAKJE ONDERZOEKEN. HET VERMOEDEN IS DAT ER IN DE HERSENEN VAN DE RAT DINGEN VERANDERD ZIJN WANNEER DIE RAT LANG OP EEN BEWEGENDE ONDERGROND LEEFT.

XIN IS ZO BEZIG MET DIE MICROSCOPISCHE PLAKJES HERSENWEEFSEL, DAT ZE IN DE LOOP VAN DE WEKEN GEWOON IS VERGETEN HOE DIE RATTEN ER EIGENLIJK IN HUN KOOIEN UIT ZIEN. ZE KAN ZICH ZELFS NIET EENS MEER EEN VOORSTELLING MAKEN VAN EEN WIT RATJE IN ZO'N KOOI. HET GAAT HAAR EEN BEETJE DUIZELEN. TUREND IN DE MICROSCOOP NAAR DE KLEINE BLOEDERIGE PREPARATEN BEGINT ZE ERG TE TWIJFELEN AAN DIT HELE ONDERZOEK. HOE KAN ZIJ NOU NOG WAT ZEGGEN OVER DIE WITTE BEESTJES MET HUN ROZE SNUITJES ALS ZE ALLEEN MAAR EINDELOOS NAAR DEZE DETAILS ZIT TE STAREN. VAN AL DAT TUREN ZIET ZE EIGENLIJK HELEMAAL NIETS MEER! XIN ZET HET LICHT VAN HAAR MICROSCOOP DAAROM UIT EN HANGT HAAR WITTE LABJAS AAN DE KAPTSTOK. ZE LOOPT NAAR BUITEN EN BESLUIT EEN GROTE WANDELING IN HET BOS TE GAAN MAKEN.

A. HOE DENK JE DAT DE RAT WEET HOE HIJ MEE MOET BEWEGEN IN DE GROEP. DENK JE DAT HET IN ZIJN HERSENEN ZIT? OF ERGENS ANDERS OF HELEMAAL NERGENS? LEG UIT. ONDERBOUW JE ARGUMENT.

B. IS HET MEEBEWEGEN VAN DE RATTEN IETS DAT UIT DE INDIVIDUELE RAT VOORTKOMT OF KOMT DIT VOORT UIT DE RATTEN ALS GROEP? BESPREEK DAT MET ELKAAR EN SCHRIJF EEN ANTWOORD OP.

C. IS EEN LABORATORIUM RAT NOG STEEDS EEN RAT ALS DEZE IN MICROSCOPISCH DUNNE PLAKJES ONDER EEN MICROSCOOP LIGT? WAAROM WEL OF NIET?

D. IN HOEVERRE IS EEN WETENSCHAPPER DIE EEN RAT BESTUDEERT, ZELF ALS EEN RAT DIE MEEBEWEEGT IN DE GROEPSBEWEGING VAN DE WETENSCHAP?

DE WEG VAN DE MINSTE WEERSTAND

ZHUANG ZI WAS EEN BIJZONDERE CHINESE FILOSOOF DIE HET LEVEN NET EVEN IETS ANDERS BEKEEK. WAAR ANDEREN IN ZIJN TIJD (ZOALS DE VOLGERS VAN DE DENKER CONFUCIUS) HIELDEN VAN REGELS, RITEN EN REGELMAAT, ZOCHT ZHUANG ZI JUIST NAAR RUIMTE VOOR VRIJHEID EN EIGENHEID. VOLGENS ZHUANG IS DE WERELD VOORTDUREND IN BEWEGING. NIETS STAAT VAST. HIJ GELOOFDE DAT ONZE MENSELIJKE KENNIS BEPERKT IS: WAT WIJ "WAAR" OF "MOOI" NOEMEN, IS MAAR NET VANUIT WELK PUNT JE HET BEKIJKT. EEN BEROEMD VOORBEELD IS ZIJN DROOM OVER EEN VLINDER: WAS HIJ EEN MAN DIE DROOMDE DAT HIJ EEN VLINDER WAS, OF IS HIJ NU EEN VLINDER DIE DROOMT DAT HIJ EEN MAN IS? DEZE TWIJFEL LAAT ZIEN DAT DE WERKELIJKHEID BETREKKELIJK IS. EEN BELANGRIJK DEEL VAN ZIJN LEER IS DE TAO, DE NATUURLIJKE STROOM VAN HET LEVEN. JE LEEFT HET BEST ALS JE MEEBEWEEGT MET DEZE STROOM, ZONDER EIGENBELANG OF EEN VASTOMLIJND PLAN. HIJ VERGELIJKT DIT MEEBEWEGEN MET EEN KOK DIE EEN RUND SNIJDT: DE KOK HOEFT GEEN KRACHT TE ZETTEN OMDAT HIJ PRECIES DE NATUURLIJKE RUIMTE TUSSEN DE GEWRICHTEN VOLGT. ZO MOET EEN MENS OOK LEVEN: ZICH NIET VERZETTEN TEGEN HET LEVEN, MAAR DE WEG VAN DE MINSTE WEERSTAND GAAN.

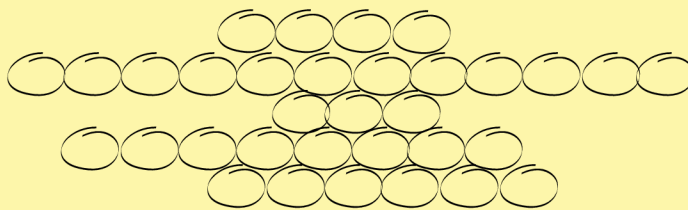
A. ZHUANG ZI HIELD VAN VRIJHEID EN EIGENHEID. CONFUCIUS HIELD VAN REGELS EN REGELMAAT. WAAR WORD JIJ GELUKKIG VAN? VAN PRECIES WETEN WAT ER OP EEN DAG GAAT GEBUREN OF WAKKER WORDEN EN MEEGAAN MET WAT DE DAG BRENGT? WAT SPREEKT JOU HET MEESTE AAN?

B. HEB JIJ WELEENS IETS MEEGEMAAKT WAAR JIJ JE TEGEN VERZETTE? HOE BEN JE DAARMEE OMGEGAAN?

C. HOEVEEL VAN WAT JE MEEMAAKT (EEN RUZIE, EEN COMPLIMENT, EEN FOUT) DRAAG JE AAN HET EIND VAN DE DAG NOG MET JE MEE? WAAR DRAAG JE DAT? HOE KUN JE HET LOSLATEN?

TERUGBLIK

1. CHINESE PROVINCIE
2. RUIMTE WAAR RATTEN ONDERZOCHT WORDEN
3. BEROEP VAN MENEER DING
4. DIER DAT GRAAG IN DE MODDER SPEELT
5. ZHUANGS HOBBY

CRYPTO 2.1 + 1.2 + 5.3 + 4.5 + 2.5 + 2.6 + 5.5 + 1.3 =

DOEN

DUO-DOODLE (WIT A4-PAPIER, TWEETALLEN, STIFTEN/KLEURPOTLODEN)

EEN DUO-DOODLE IS EEN GEDACHTENLOZE TEKENING DIE JE MET TWEE PERSONEN GAAT MAKEN. OM TE BEGINNEN ZET JE ALLEBEI JE POTLOOD NAAST ELKAAR IN HET MIDDEN VAN HETZELFDE PAPIER. LAAT JE KLASGENOOT JOUW LIJN VOLGEN DOOR OP DEZELFDE MANIER MEE TE BEWEGEN. ALS JOUW LIJN NAAR BOVEN GAAT, DAN GAAT DIE VAN JE KLASGENOOTJE OOK NAAR BOVEN, ETC.

ALS HET LIJNENKUNSTWERK KLAAR IS, KLEUREN JULLIE ALLE VAKKEN IN. DAARNA TEKEN JE SAMEN EEN MOOIE SIERLIJST OM JULLIE DUO-DOODLE EN GEEF JE HET KUNSTWERK EEN NAAM DIE ERBIJ PAST.